

Ten agsten dat de vrucht voldragen was of immers niet ver van daer en van de vrouwelijke sexe.

Aldús verklaert 19 Aug. 1710 sijnde de visitatie en openinge van boven gemelte lichaem gedaen den 28 Juli 1710 in kennisse onse handen.

Was get. J. PHELTEN, A. V. ASSEMA en R. ROÚKEMA met hunne resp. gewone halen.

LITERATUUR

HOLMER, A. J. M. (1967) *Leerboek der Verloskunde*. 4e druk. Van Dishoeck, Holkema en Warendorf, Bussum. Informatieboek, C8. Gemeente Archief, Leeuwarden.

M. C. DE HAAN

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de redactie; deze behoudt zich het recht voor de stukken te bekorten)

Conversie of organisch lijden

Voor zover mij bekend staat de maag met zijn gladde musculatuur onder invloed van het autonome zenuwstelsel. Maar dan is DE JONGHE (1976) in zijn Klinische Les in tegenpraak met zichzelf. Enerzijds grenst hij conversieverschijnselen, als stoornissen van door het cerebrospinale zenuwstelsel geconditioneerde orgaanfuncties, af van vegetatieve stoornissen of „orgaanneurosen” (stoornissen van door het autonome zenuwstelsel geconditioneerde orgaanfuncties), anderzijds noemt hij het langdurige braken der voorgestelde patiënte een conversieverschijnsel! Ik moet dan ook eerlijk bekennen, dat ik deze les niet begrepen heb.

Literatuur: JONGHE, F. DE (1976) *Ned. T. Geneesk.* 120, 1101.

Dortmund, juli 1976

W. HEERING

Tot het verschijnsel braken dragen bewegingen onder invloed van de dwarsgestreepte spieren in belangrijke mate bij. In dat opzicht kan braken worden opgevat als een conversieverschijnsel.

Amsterdam, juli 1976

F. DE JONGHE

BERICHTEN

Buitenland

WERELD

Afstelling pokken. Gelukkig schijnt de tijdelijke toeneming van het aantal „besmette dorpen” in Ethiopië (zie ons bericht op bl. 1143) te zijn verkeerd in een afnemning. Volgens een reeks nummers van het *Weekly Epidemiological Record* bedroegen de aantallen tussen 8 mei en 17 juli: 34 - 36 - 42 - 43 - 47 - 34 - 33 - 35 - 25 - 22.

AMERIKA

Kwaliteitscontrole op rabiesvaccins. Volgens een mededeling in het *Weekly Epidemiological Record* van 16 juli (bl. 231) zijn naar men aanneemt in Latijns Amerika jaarlijks 1.400.00 mensen blootgesteld aan rabies-besmetting door contact met dieren die geïnfecteerd zijn of als zodanig worden beschouwd. Men vermoedt dat 300.000 van deze mensen een volledige preventieve behandeling ondergaan. Tussen januari en oktober 1975 zijn 147 mensen aan rabies overleden. Slechts 18 hunner (12 pct) hadden een of andere vorm van behandeling ondergaan. In dezelfde periode werden 3.679 honden met rabies gemeld. Van 1971 tot en met 1975 heeft het Pan American Center het antigene vermogen nagegaan van 161 vaccin-monsters, afkomstig uit 11 Amerikaanse landen. Van 131 (83 pct) werd het antigene vermogen als voldoende beoordeeld. Het Pan American Zoonoses Center dringt aan op controle van de antigeniteit van de vaccins en stelt daartoe controle-stammen en -vaccins ter beschikking.

AUSTRALIË

Dr. E. H. Derrick, ontdekker van de Q-koorts, overleden. Op 17 juni jl. is op 77-jarige leeftijd Dr. EDWARD HOLBROOK

DERRICK overleden. In 1935 was hij directeur geworden van het Queensland Department of Health Laboratory of Microbiology and Pathology. Hij onderzocht een reeks van niet-definieerbare koortsende ziekten bij het abattoir-personeel, en noemde de aandoening „Q-fever” (Q = query = vragen-teken). Hij slaagde erin het agens over te brengen op caviae en samen met F. M. BURNET identificeerde hij dit agens, dat hij aanvankelijk *Rickettsia burneti*, vervolgens *Burnetia burneti* en tenslotte *Coxiella burneti* noemde. Later hebben Amerikaanse onderzoekers vastgesteld dat de runderplacenta de voornaamste infectiebron van dit virus is.

DERRICK heeft verschillende andere agentia van koortsende ziekten bestudeerd; de eerste isolatie van *Leptospira pomona* is door hem verricht. (*Brit. med. J.*, 31 juli bl. 309.)

CANADA

Screening van cervix-kanker. In 1950 werd in de provincie British Columbia een uitgebreid screening-onderzoek gedaan naar het voorkomen van baarmoederhalskanker. Later volgden andere provincies dit voorbeeld, en thans is in het *Canadian Medical Association Journal* (5 juni bl. 1003) onder leiding van Dr. R. J. WALTON een uitgebreid rapport uitgebracht over de waarde van cervicale cytologische screening (CCS), waarbij aandacht werd besteed o.a. aan de pathologische, de statistische en de economische aspecten.

De kans dat er zich bij een vrouw een cervix-carcinoom ontwikkelt hangt af van een aantal factoren, die maken dat de vrouwen in het algemeen in drie groepen kunnen worden onderscheiden: A. „low risk”, B. „at-risk”, en C. „high-risk”. Een gering risico bestaat bij vrouwen die nooit seksueel actief geweest, evenals bij vrouwen bij wie (wegens een goedaardige aandoening) de gehele uterus plus de cervix is verwijderd, en tenslotte bij vrouwen die regelmatig cytologisch